

Viljandi Linnaraamatukogu 2013. aasta aruanne

Viljandis 2013

Aastaaruanne 2013

Maakond/linn	Elanike arv (01.01.13)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	kokku
Viljandi	51228	33	8	41

1. Põhilised tegevussuunad

1.1. Tegevussuunad 2013

1.1.1. Raamatukoguprogrammi Urram uue versiooni U3 testimine ja kasutuselevõtt.

1.1.2. 2013. aastal toimusid muudatused maakonna raamatukogude süsteemis. Viljandi Linnaraamatukogu Männimäe osakond toodi üle peamajja. Seoses sellega toimusid muutused personali töökorralduses. Põhjalikult korrastati kogud. Täaksis likvideeriti kooliraamatukogu, fond anti üle rahvaraamatukogule.

1.1.3. Uue teenusena hakkas Viljandi Linnaraamatukogu pakkuma raamatukogu koduteenindust Viljandi linna elanikele.

1.1.4. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu ja Viljandi Linnaraamatukogu koostöös avati üleriigilised raamatukogupäevad Kohtume raamatukogus Viljandis.

1.1.5. Suuremate üritustega tähistati kultuuripärandi ja Viljandi 730. juubeliaastat. Ettevõtmiste kordamineku tagas raamatukogude tihe koostöö teiste asutustega.

1.1.6. Kultuuriväljaannete tutvustamiseks korraldati kultuuriväljaannetel põhinevat viktoriine Kultuurikonks, mis toimusid koostöös Viljandi Gümnaasiumi ja ajaleht Sakalaga.

1.1.7. Viljandi maakonna rahvaraamatukogude teatmiku koostamine ja välja andmine.

1.2. Tegevussuunad 2014

1.2.1 Töötajate pädevuse tõstmine.

1.2.2 Tegevuste pakkumine erinevatele lugejarühmadele.

1.2.3 Aktiivsem koolituste korraldamine täiskasvanutele elukestva õppe raames.

1.2.4 Koostöö erinevate asutustega kohalikul, riiklikul, rahvusvahelisel tasandil.

2. Juhtimine

2.1. Raamatukogu tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

2.1.1 Viljandi Linnaraamatukogu põhimääruse (23.02.2011) muutmine Viljandi Linnavalikogu määrusega nr 159 (29. mai 2013).

2.1.2 Viljandi Linnaraamatukogu uus kasutuseeskiri 1. septembrist 2013, kinnitatud Viljandi Linnavalikogu määrusega nr 160 (29. mai 2013).

2.1.3 Viljandi Linnaraamatukogu teavikute kojulaenutamisel tagatise võtmise ja tagastamise kord, kinnitatud Viljandi Linnavalitsuse määrusega nr 10 (5. august 2013).

2.1.4 Viljandi Linnaraamatukogu töökorralduse reeglid, registreeritud direktori käskkirjaga nr. 2 VLR-01/1 25.02.2013.

2.1.5 Karksi Nuia uus AIP kasutuseeskiri 05.04.2013.

2.1.6 Uusna töökorralduse reeglid 07.02.2013.

Raamatukogude nõukogu uued koosseisud kinnitati Tarvastu raamatukogule ja Viljandi Linnaraamatukogule.

Kohalike omavalitsuste arengukavades on raamatukogude tegevus kajastatud. Halliste valla arengukavas eraldi peatükk raamatukogude kohta. Kolga-Jaani valla arengukavas punkt, mis lubab aidata kaasa raamatukogu ja infosüsteemide täiendamisele. Suure-Jaani valla arengukava aastani 2020 lubab rahvamaja hoone, kus asub ka raamatukogu renoveerida ning raamatukogude varustamist kaasaegse tehnikaga.

Viljandi linna arengukavas 2013-2020 on linnaraamatukogu kajastatud rubriikides Kultuur, sport ja vaba aeg ning Haridus ja noorsootöö. Rõhutatud on, et Viljandi linnaraamatukogu täidab maakonna keskraamatukogu funktsioone, olles kaasaegne info- ja kogukonnakeskus ning elukestva õppe toetaja. Lisarahastust nõudvate tegevustena on toodud hoone ehitusvigade likvideerimine ja valgustuse parendamine. Linna peaesmärgiks on noorte turvalisus ning võimalus oma ideid ellu viia. Selle eesmärgi saavutamisel nähakse koostööpartnerina ka raamatukogu.

Viljandimaa arengustrateegias 20+ on seatud eesmärgiks säilitada olemasolev raamatukoguvõrgustik Viljandi Linnaraamatukogu poolse raamatukogude metoodilise juhendamise kaudu.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.12 €	Seisuga 31.12.13 €	Muutus %
Eelarve kokku	989,436	1106,521	10,6
sh keskraamatukogus	474,2	453,0	-4,5
Personalikulu	650,21	641,42	-1,4
sh keskraamatukogus	278,44	248,93	-10,6
Komplekteerimiskulu	207,155	218,782	5,6
sh OV-lt	124,962	134,68	7,8
sh riigilt	82,193	81,965	-0,3
sh keskraamatukogus	55,32	64,16	15,98
sh OV-lt	24,882	32,361	30,1
sh riigilt	30,438	30,197	-0,79
Infotehnoloogiakulud	38,648	33,821	-12,5
sh keskraamatukogu	9,69	5,624	-42

Projektid, toetused	Summa
Pärandkultuuriaasta üritus / Pärsti Vallavalitsus	780
Lepakose Lugemised / Kulka	150
Lasteraamatuklubi tegevus / Kulka	250
Pärandades pärandit pärijale / Kohaliku omaalgatuse programm	260
Mälumängu korraldamine Tarvastu raamatukogudes / Kultuuriministeerium	100
Väärtustame traditsioone, austame kogukonda / Kohaliku omaalgatuse programm	658
Jaan Rieti ateljeefotode näitus / Viljandi Linnavalitsus	600
Euroopa Noored / SA Archimedes	8350
Kultuurikonks / Kulka, Kultuuriministeerium	550
Kultuurikonksuke / Kulka	160
Maakondlik mälumäng Pähkilpureja / Kulka, Vol	260
Mõrvamüsteerium / Kultuuriministeerium	200
Omaloomingu võistlus / Vol, Kulka	350
Pisipõnni pootund / Kultuuriministeerium	300
Proosa! / Kultuuriministeerium	350
Saja rahva lood / Kultuuriministeerium	300
Suvi raamatukogus / Kulka	100
Värske loomingu salong / Kultuuriministeerium	455
Õpilasüritused Viljandi Linnaraamatukogus / Kulka, Vol	400

Jututund Peale kooli / Kulka	200
Ameerika Teabepunkti stipendium / USA saatkond	1875
Kokku:	16648

Erinevate projektidega on lisafinantseeringut saanud Pärsti, Suure-Jaani, Vastemõisa, Suislepa, Tuhalaane, Viljandi Linnaraamatukogu.

Toetuste olulisus:

1. Aitab läbi viia projekte, mis pakuvad tegevust erinevatele sihtrühmadele.
2. Tihendavad sidet elanike ja raamatukogu vahel, aitavad sisustada elanike vaba aega kvaliteetselt.
3. Tekitavad lastes huvi kirjanduse vastu.
4. Süvendavad koostööd erinevatel tasanditel organisatsioonide vahel.
5. Kvaliteetsed ettevõtmised tagavad raamatukogudele positiivse kuvandi.

2.3. Struktuur

2.3.1 Viljandi Linnaraamatukogu Männimäe osakond suleti. Seoses sellega toimusid muutused töökorralduses. Raamatukoguteenuse kättesaadavus halvenes Männimäe piirkonnas. Probleemi leevendamiseks avati perioodika lugemispunkt piirkonna kohviku ruumides ja alustati koduteeninduse teenuse pakkumist inimestele, kellel on tervislikel põhjustel võimatu või raske raamatukogu külastada. Töötajata lugemispunkt ei õigustanud elanike ootusi ja suleti aasta lõpus. Koduteenindus leidis väga positiivse vastuvõtu.

2.3.2 Täaksis likvideeriti kooliraamatukogu, kogu anti üle Täaksi raamatukogule, mis tegutseb kooli ruumides.

2.3.3 Paistu raamatukogu täidab ühtlasi noortetoe funktsiooni.

Üldiselt ollakse raamatukogude lahtiolekuaegadega rahul. Kolga-Jaani raamatukogu on teinud ettepaneku avada raamatukogu ka laupäeval, et võimaldada teenuse kasutamist eemal töötavatel ja õppivatel elanikel.

Lahtiolekuajad muutusid:

1. Meleski raamatukogu lahtiolekuaegu 32 tunnilt 28.
2. Õisu raamatukogus muutusid lahtioleku kellaajad.

2.4 Personali juhtimine ja areng

Viljandi Linnaraamatukogu Männimäe osakonna ületoomisega peamajja koondati üks ametikoht. Seoses sellega toimusid muutused personali töökorralduses.

Meleski raamatukogus töötaja 0,7 koormusega.

Võhma raamatukogu juhataja ametinimetus muudetud direktoriks.

Töötajad vahetusid viies raamatukogus, kaks töötajat siirdus pensionile.

2.4.1 Ülevaade täiendkoolitustest 2013

raamatukogu	koolituste arv	koolitustundide arv	osalejate arv	kulu €
Abja	3	140	2	533
Halliste	1	4	1	0
Heimtali	1	6	1	0
Holstre	1	6	1	0
Karksi Nuia	1	4	1	0

Kolga Jaani	1	4	0	0
Kõo	1	4	1	0
Leie	1	4	1	0
Mõisaküla	9	48	2	285
Paistu	1	6	1	0
Puiatu	1	4	1	0
Päri	1	6	1	0
Saarepeedi	2	80	1	275
Suure Jaani	4	40	6	55
Tarvastu	3	108	3	110
Tänassilma	1	24	1	92
Uusna	2	28	1	179
Vana Võidu	1	26	1	0
Viiratsi	1	4	1	0
Võhma	1	4	1	0
Õisu	3	40	1	85
Viljandi	25	563	118	2098
Kokku	65	1153	147	3712

Tabelis esitatud tundide arv on antud ühe osaleja kohta.

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejad
American Space Management Workshop	IIP State	2
Analüütiline bibliografeerimine MARC21 vormingus	ELNET Konsortsium/Viljandi Linnaraamatukogu	22
Ergonoomia töökohal	Tervise Arengu Instituut	25
Hansakostüümide valmistamine	TÜVKA	2
Hea õpilane tavakoolis	Ana Kontor	1
Kahjustunud raamatunurkade ennistamine	Tallinna Ülikooli raamatukogu	1
Kahjustuste parandusmaterjalide tutvustus	Tallinna Ülikooli raamatukogu	1
Kolleegide motiveerimine terviseedendusel	Tervise Arengu Instituut	25
Korruptsiooni vältimine avalikus sektoris	Rahandusministeerium	1
Kuidas klienditeenindajana ellu jääda?	Tallinna Konverentsid	4
Kõitekaptaalide õmblemine	Tallinna Ülikooli raamatukogu	1
Laste motiveerimine ja kasulikud suhtlusnipid	Parem Elu koolitused	1
Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia	TÜVKA	1
Maaraamatukoguhoidjate suveseminar	ERÜ	1
MSExeli algkursus	VÜK	1
Musik im Deutschunterricht	Viljandi maakonna saksa keele aineühendus	1
Paberi restaureerimine	Tallinna Ülikooli raamatukogu	1
Rahvaraamatukogude kutsekoolitus	ERR	3
Rahvaraamatukogude suveakadeemia	TÜVKA	3
Teenuse turundamine ja suhtekorraldus raamatukogus	ERÜ	1
Tervislik ettevõtte – meie edu võti	Tervise Arengu Instituut	25
Töökohapõhised terviseedenduse võtted	Viljandi Linnavalitsus	4
Veebidisain	Viljandi Kunstikool	3

Õppe- ja kasvatusmeetod ühisarutelu juhtimiseks (filosoferimine lastega)	TÜ Haridusteaduste Instituut	1
--	------------------------------	---

2.4.2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

- 2.4.2.1 American Space Management Workshop. Elle Sihver.
- 2.4.2.2 Emakeele päeva ettekanne Mõisaküla Koolis. Evi Oissar.
- 2.4.2.3 Heimtali raamatukogu ajaloost. Astrid Kuusik.
- 2.4.2.4 Hingedepäeva traditsioonid. Evi Oissar.
- 2.4.2.5 Intervjuu Eesti Raadiole. Ingrid Porkanen.
- 2.4.2.6 Kaasaegne noortekirjandus. Rene Vahtra.
- 2.4.2.7 Kes oli Hans Ulk? Vivika Virgu.
- 2.4.2.8 Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia seminar, programmijuht. Ülle Rüütel.
- 2.4.2.9 Lühiülevaade Meleski klaasivabriku ajaloost. Astrid Dreiving.
- 2.4.2.10 Mõtelda on mõnus... (lastega filosoferimine). Epp Raudsepp.
- 2.4.2.11 Noorsootöö võimalikkus raamatukogus Vilja Volmer.
- 2.4.2.12 Noorte ootused ja hoiakud raamatukogu suhtes Viljandi Linnaraamatukogu näitel. Reet Lubi.
- 2.4.2.13 Raamatukaupmees Hans Leokese. Kalli Kuhi.
- 2.4.2.14 Saksa keel – tuleviku keel? Raamatukogu võimalustest saksa keele õppe toetamisel. Maire Killar.
- 2.4.2.15 Vanade fotode ja mälestuste kogumine ja hoidmine. Kalli Kuhi.
- 2.4.2.16 Viljandi Linnaraamatukogu üritused. Reet Lubi.
- 2.4.2.17 Õhinapõhised projektid Viljandi Linnaraamatukogus. Ülle Rüütel.
- 2.4.2.18 Maakondlikel seminaridel esinesid ettekannetega mitmed raamatukoguhoidjad.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu osa koolituste korraldamisel

Korraldatud 8 seminari-õppepäeva:

1. Raamatukogud muutuste keerises (Ilmar Vaaro, Heinike Sinijärv, Lenna Eliste, Ene Saar)
 2. Ülevaade Kirjastuse Varrak 20. saj. klassikast (Rene Vahtra)
 3. Tänapäeva prantsuse kirjandus ja tõlketeosed eesti keeles (Indrek Koff)
 4. U3 praktiline õppepäev (Ele Kiisk)
 5. Raamatu Viljandimaa raamatukogud esitlus (Linda Sarapuu)
 6. Täiskasvanud õppija nädala raames pärimuskultuurialane loeng Sinasõprus pärimusmuusika ja pillidega (Janne Suits, Juhan Suits)
 7. Tutvumine Pärimusmuusika Teabekoguga (Janne Suits, Inga Ronk)
 8. Analüütiline bibliograferimine MARC21 vormingus (Halliki Jürma)
- Viljandi Linnaraamatukogu osales raamatukogupäevade avaürituse korraldamisel Sakala Keskuses.

Korraldati ühisreis Maaraamatukoguhoidjate päevale.

Vastavalt vajadusele nõustatakse raamatukogusid järjepidavalt. 2013 nõustati enim Urrami kasutamises ja kodulooportaali bibliograferimise osas.

Abistati inventuuri (Uusna, Viiratsi) läbiviimisel ja kogude korrastamisel.

Direktor ja peaspetsialist külastasid kõiki maakonna rahvaraamatukogusid, eesmärgiga saada ülevaade raamatukogude olukorrast maakonnas ja selgitada välja nõustamisvajadus.

Maakondlike seminaride tähtsus on oluline, sest:

1. On kõige lihtsamini kättesaadavad.
2. Käsitletakse vajalikke teemasid.
3. Võimaldavad kohtuda kolleegidega, kogemuste vahetus.

4. Võimalus tutvuda uudiskirjandusega.

Vabariigis korraldatakse palju erinevaid koolitusi ja õppepäevi, kust iga töötaja saab leida omale vajaliku.

Probleemid, miks koolitustel ei osaleta:

1. Ressursside nappus, koolitused on kallid.
2. Ühe töötajaga raamatukogus on raske korraldada tööd, et osaleda kaugel või mitmepäevastel koolitustel. Raamatukogu sulgemisega mitmeks päevaks langevad põhinäitajad ja usaldus institutsiooni vastu.

Üheks võimalikuks lahenduseks on korraldada koolitusi maakonnakeskustes. Lektori toomine maakonda on odavam, kui lähetada mitu töötajat Tallinna, Tartu. Näiteks osales Viljandis korraldatud Analüütiline bibliografeerimine MARC21 vormingu koolitusel 22 maakonna töötajat.

Riiklikult võiks finantseerida teatud arv koolitustunde aasta jooksul.

2.4.4. Erialahariduse omandamine

2.4.4.1 Kutsetunnistus Raamatukoguhoidja III kutsekvalifikatsioon: 4 töötajat.

2.4.4.2 Kutsetunnistus Raamatukoguhoidja IV kutsekvalifikatsioon: 4 töötajat.

2.4.4.3 Raamatukoguhoidjate kutsekoolitus Eesti Rahvusraamatukogus osaleb 2 töötajat.

2.4.4.4 TÜ infoharidusosakonna bakalaureuse taseme õppe lõpetas 1 töötaja, õpib 1 töötaja.

2.4.5. Töötajate tunnustamine

2.4.5.1 Parim maaraamatukoguhoidja 2012. Ingrid Porkanen Abja Raamatukogu.

2.4.5.2 Parim maaraamatukoguhoidja 2013 nominent. Merle Rang Vastemõisa raamatukogu.

2.4.5.3 Parim lasteraamatukoguhoidja 2012 nominent Epp Raudsepp Viljandi Linnaraamatukogu.

2.4.5.4 Viljandi maavalitsuse preemia Aasta koostöö 2013 Viljandi Linnaraamatukogu poolt algatatud projektile Kultuurikonks.

2.4.5.5 Viljandi maavalitsuse preemia Aasta noorsootöötaja 2013. Vilja Volmer.

2.4.5.6 Kultuuriministeriumi tänukiri: Maire Killar, Linda Sarapuu Viljandi Linnaraamatukogu.

2.4.5.7 Kohaliku omavalitsuse tänukiri: Taimi Russki Leie raamatukogu, Sirje Saard Päre raamatukogu, Olga Sööt Pärsti raamatukogu, Eha Klamp Vöhma raamatukogu, Maire Killar, ja Linda Sarapuu Viljandi Linnaraamatukogu.

2.4.5.8 Posterettekannet Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu X kongressil tunnustati parimaks.

2.4.5.9 Rahalised preemiad Pärsti, Tarvastu, Paistu, Päre, Suure-Jaani, Õisu raamatukogude töötajaid.

Valdades tunnustati töötajaid vastuvõttude ja meenetega.

Viljandi Linnaraamatukogu tunnustas töötajaid tänukirjaga.

Viljandi Omavalitsuste Liidu vastuvõtule olid kutsutud mitmed Viljandi linnaraamatukogu töötajad.

2.5 Raamatukogude haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloomustus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Maakonna raamatukogude asukohad on head. Üldiselt on olukord hea. Halvas seisus ruumid on Oiu ja Meleski raamatukogus. Ruumikitsikus Halliste ja Tuhalaane raamatukogul. Remonti tehti Kamara, Karksi, Karulal ja Tuhalaane raamatukogus.

Remondivajadus Lilli, Päri ja Vastemõisa raamatukogus. Päri raamatukogus vajub katus. Vajumine on suur, mistõttu sulges vald aasta lõpus raamatukogu (varisemisoht) ekspertiisi läbiviimiseni. Ekspertiisi tulemusena, siiski raamatukogu avati.

Renoveerimine on pooleli Pärsti külamajas, kus asus raamatukogu. Raamatukogu on praegu asenduspinnaal.

Uued ruumid sai Suure-Jaani (325 ruutmeetrit), Olustvere raamatukogu. Tääksi raamatukogu pidi ühest ruumist loobuma, mida kool vajas õppetöoks.

Viljandi Linnaraamatukogu haldab Sakala Keskus, mis pole raamatukogule parim lahendus. Viljandi Linnaraamatukogus on ebapiisav valgustus ja probleemid ventilatsiooniga. See takistab tööd ja on kohati ebaturvaline. Lasteosakonnas parendati sügisel valgustust.

2.6 Raamatukogu arendustegevused

2.6.1 Raamatukoguprogrammi Urram uuele verioonile U3 üleminek. Sellest tingituna pidev andmete kontrollimine, parandamine, puuduste kaardistamine ja lahenduste pakkumine.

2.6.2 Viljandi Linnaraamatukogus koduteeninduse väljatöötamine ja käivitamine.

2.6.3 Keeleklubi American Language Club korraldamine täiskasvanutele Viljandi Linnaraamatukogus.

2.6.4 Täiskasvanud Õppija Nädala raames täiskasvanutele arvutikoolituste korraldamine.

2.6.5. Uus koduleht:

2.6.5.1 Karksi –Nuia raamatukogu.

2.6.5.2 Viljandi Linnaraamatukogu kodulehe tegemisel hakati kasutama AS Andmevara pakutavat kohaliku omavalitsuse teenusportaali KOVTP.

2.6.6 Kiirem interneti püsiühendus Leie, Karksi-Nuia, Meleski raamatukogus.

2.6.7 Riistvara uuendamine.

Arvutite vahetus kolmes raamatukogus. Soetati 2 kontorikombaini, printereid. Viljandi Linnaraamatukogu soetas infokioski ja kohaviidaprinteri.

2.6.8 Uusimate IT lahenduste leidmiseks korraldati Viljandi Linnaraamatukogus kohtumine vastava eriala spetsialistidega. Kohtumisel osalesid Viljandi Linnavalitsuse IT-arendusspetsialist, Matti Bürootehnika OÜ ja ML Novator OÜ töötajad. ML Novator OÜ koostas AIP vajadustele vastava arvuti, mis on raamatukogus testimisel.

2.6.9 Tarkvara uuendamine. Viljandi Linnaraamatukogu uuendas litsentse Microsoft Office, soetas kujundusprogrammi Corel Draw. Karksi-Nuia soetas kontoritarkvara.

2.6.10 Õppeotstarbeline inventar. Viljandi Linnaraamatukogu lasteosakonnale mängukonsooliga teler (õppe- ja väärtfilmide vaatamine, esitluste korraldamine, arendavad mängud).

2.6.11 Videokonverentsi tehnika soetamine Viljandi Linnaraamatukogu Ameerika Teabepunktile.

2.7 Raamatukogude koostöö

Koostöö vallas suuri muudatusi pole. Enim tehakse koostööd kohalikul tasandil: omavalitsus, lastead, kool, külaselts, rahvamaja, raamatukogud. Jätkuvad koostöösuhted riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil (vt aruanne 2012). Viljandi Linnaraamatukogu võõrustas kolleege Läti Valmiera raamatukogust. Korraldati kohtumine Viljandi ja Valmiera noortele Viljandi Linnaraamatukogus.

Esmakordselt osales Viljandi Linnaraamatukogu rahvusvahelistes noortevahetusprojektides.

1. Slovakkias, kus õpiti Koos looma õuemänge lastele ja noortele ning saadi uusi kultuurilisi kogemusi.

2. Poolas, kus arutati, kuidas saavutati iseseisev riigikord oma kodumaal. (osalesid noored Eestist, Poolast, Tšehhist, Leedust).

(Vt 4.3)

3. Kogud

3.1. Komplekteerimise põhimõtted on samad 2012 aastaga. Jälgitakse riigitoetuse sihipärasest kasutamist, raamatukogudesse tellitakse enim autasustatud teoseid ning peetakse kinni suunistest kultuuriperioodika tellimisel. Koordineeritakse komplekteerimist valdade piires, eesmärgiga tellida enim nimetusi valda. E-teavikuid raamatukogule tellitud ei ole. 2013 aasta kulus komplekteerimisele 218782,00 eurot, sellest riigitoetusena 81965 eurot.

Viljandi maakonna rahvaraamatukogudele komplekteeriti 19135 eksemplari teavikuid, millest ilu- ja lastekirjandus moodustas 57%. Võõrkeeltes komplekteeriti 573 eksemplari ehk 3% koguarvest. Ostetud 16587 teavikut, mis on 67 teavikut rohkem, kui 2012. aastal. Ostud moodustavad 87% soetustest, 2012. aastal oli see 85%.

Laste- ja ilukirjanduse osakaal maakonnas tervikuna on 66%, linnaraamatukogus 55%. Enim tellis võõrkeelseid teavikuid Viljandi Linnaraamatukogu. Annetuste ja kingitustena saadi Eesti Rahvusraamatukogust linnaraamatukogule saksakeelseid teavikuid.

Komplekteerimiskulud jagunesid 46% riigilt ja 54% omavalitsustelt. Enim eraldas komplekteerimisele vahendeid Pärsti vald. Pärsti valla 5 raamatukogu komplekteerimiskulud jagunesid 73% omavalitsuselt ja 27% riigilt.

Riigilt saadud teavikute kogusummast kulus raamatute ja kultuuriperioodika ostmisele. Lisaks kasutasid mõned raamatukogud kultuuriperioodika ja auhinnatud teoste tellimiseks ka omavalitsuse raha. Väikeste piirkonnaga raamatukogu kasutasid kogu riigiraha auhinnatud teostele ja kultuuriperioodikale.

Raamatukogud tellivad iganädalase uudiskirjanduse alusel. Suur tähtsus on järelkomplekteerimisel. Kasutatakse ära sooduskampaaniaid, samuti arvestatakse lugejanõudlust.

3.1.1 Raamatuid osteti maakonnale 15606 eksemplari, s.o 105 eksemplari rohkem kui 2012. aastal. Valdav osa ostetud raamatutest (97%), on eestikeelsed. Kogu maakonna raamatukogudele oleme järjepidevalt saanud asutuse Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed sarja „Rahvused Eestis“ väljaandeid, Ukraina Kultuurikeskus Eestis annetas 42 eksemplari „Poetiline punane raamat“, Tallinna Linnakantseleilt saime 39 eksemplari raamatut „Rikutud sedelid“, Keelehoolduskeskusest väljaande „Nõuandeid toimetajatele“- 30 eksemplari, erinevaid väljaandeid Keskkonnaministeeriumilt, Eesti Islami Koguduselt jne. samuti mitmeid erinevate asutuste väljaandeid Eesti Hoiuraamatukogust. Kogumik Viljandimaa raamatukogud on kõigis maakonna kogudes. Erasisikud on kinkinud nii eesti- kui võõrkeelseid raamatuid.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine. Kultuuriperioodikat telliti lähtuvalt ministeeriumi suunistele, arvestusega, et vallas oleks olemas enamik nimetusi. Venekeelset kultuuriperioodikat telliti ainult Viljandi Linnaraamatukogule.

Maakond	Paberkandjal																		
	Akadeemia	Keel ja Kirjandus	Kunst.ee	Looming	LR	Muusika	Õpetajate Leht	Sirp/ Diplomaatia	Teater. Muusika. Kino	Täheke	Vikerkaar	Värske Rõhk	Hea laps	Tallinn	Võõgorod	Tuna	Kultuuri Keskus	RK	Oma keel
Viljandi	13	12	7	24	22	9	12	25	18	28	15	11	19	1	1	7	4	26	0

3.1.3 Auviste komplekteerimine. Kogudesse hangiti 220 auvist, sellest ostudena 135. Enim komplekteeriti auviseid linnaraamatukogu ameerika teabepunktile, kus on lugejate kasutuses rikkalik filmikogu. Kogus on 262 DVD-filmi, mis sisaldab ameerika filmiklassikat, õppe- ja dokumentaalfilme.

Lugejad soovivad uusi audioraamatuid. Paraku ei jõuta neid Eestis nii palju välja anda ning lugejate küsitud välismaiseid audioraamatuid kohalik raamatukaubandus ei vahenda.

Aasta jooksul korrastas kogusid 13 raamatukogu, kustutati aegunud kirjandust ja lagunened eksemplare. Kõige rohkem kustutati teavikuid Viljandi Linnaraamatukogus, Suure-Jaani ja Holstre raamatukogus. Kolmes raamatukogus viidi läbi inventuur.

Viljandi Linnaraamatukogu lasteosakonnas võeti kasutusele uus paigutussüsteem, teavikud varustati uute paigutusindeksitega ning kogud paigutati ümber vastavalt uuele paigutussüsteemile. Aasta lõpuks jõuti suurem osa kogust uute põhialuste järgi ümber korraldada, uute paigutusindeksite alusel on I-IV klassi raamatud füüsiliselt ümber paigutatud.

4. Raamatukoguteenused

Üleminek raamatukoguprogrammi Urram uuele versioonile U3 tekitas ebamugavust nii töötajatele, kui lugejatele. Programmis on palju vigu ja arusaamatut nii töötajale, kui lugejale. Avalik kataloog annab vigast infot (näiteks puudub staatus kohalkasutus). Lugeja kontolt puuduvad veateated. Kõik see tekitab pingeid ja mõjub negatiivselt raamatukoguteenuste kvaliteedile.

Viljandi Linnaraamatukogus kehtima hakanud kasutuseeskiri võimaldab lugejaile korraga laenutada rohkem teavikuid, 23 teavikut.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Avalik teave on raamatukogudes kättesaadav. Kohaliku omavalitsuse määrused, otsused, protokollid on olemas paberandjal. Avalike internetipunktide arv raamatukogude juures on vähenenud. AIP on suletud Kamara, Pärsti valla raamatukogudes. Põhjuseks vananenud riistvara ja nõudluse puudus. Üldiselt on külastatavus viimaste aasta jooksul püsinud stabiilsena, ehkki üha rohkem inimesi tulevad raamatukokku oma nutiseadmete ja arvutitega ning kasutavad WiFi. Internetipunkte külastati märgatavalt aktiivsemalt suvel.

4.2 Raamatukogu kasutamine

Raamatu- kogu	Lug-d 2012	Lug-d 2013	Muu- tus	Külas- tused 2012	Külas- tused 2013	Muu- tus	Virtuaal- Külast-d 2012	Virtuaal- Külast-d 2013	Muu- tus
Linna/mk rmtk	19526	18419	-1107	363108	305575	-7533	83218	73190	- 10028
Sh keskk	7368	7079	-271	171069	129578	-41491	69216	54324	- 14892

Raamatukogu	Laenutused 2012	Laenutused 2013	Muutus
Linna/maakonnarmtk	525339	489077	-36262
Sh keskk	228273	213887	-14386

Raamatukogude kasutatavuse näitajate koguarvud langevad jätkuvalt. Mõningane kasv on olnud Vana-Võidu, Tännassilma, Halliste, Kõo, Pärsti, Saarepeedi ja Heimtali raamatukogus. Heimtali raamatukogus suurenes lugejate arv 118 võrra.

Viljandi Linnaraamatukogu näitajate langus on suuresti tingitud Männimäe osakonna sulgemisest. Paljud kasutajad loobusid raamatukogu kasutamisest, seoses osakonna sulgemisega.

RVL. Saadud tellimusi 2073, neist tellitud 2071 ja teistelt tellitud 1577, täidetud 1575. See on 33,9% vähem, kui 2012. aastal. Viljandi Linnaraamatukogu on saanud RVL tellimusi 2012. aastal 1661, 2013. aastal ainult 562. See tähendab 1099 laenutust vähem, kui möödunud 2012. aastal. Samas maakonna raamatukogude vaheline RVL kasvas, mis on tingitud väga läbimõeldud komplekteerimisest. Saab väita, et valdade piires tellitavate nimetuste arv on suurem.

Linnaraamatukogu on tellinud teavikuid Eesti Rahvusraamatukogust ja Tartu Ülikooli Raamatukogust. Põhiliselt telliti vanemaid (ilmunud aastail 1950-1990) võõrkeelseid raamatuid, sh venekeelseid, artiklite koopiaid omaaegsest perioodikast, sh vanematest maakonnalehtedest ja noote.

Koduteenindus. Maakonna raamatukogudes toimib vabatahtlik koduteenindus. Raamatukoguhoidjad viivad raamatuid lugejatele pärast tööd. Naabrilt naabrile. Kasutatakse valla sotsiaaltöötajate abi.

Viljandi Linnaraamatukogu alustas oktoobrikuust tasuta **koduteenindust**. Teenust pakutakse Viljandi linna elanikele, kelle vanus või tervislik seisund ei võimalda raamatukogu külastada. Kõige enam soovivad kodused laenutada juturaamatuid, ajaloolise sisuga romaane ja elulugusid. Suurt huvi tuntakse uudiskirjanduse vastu, neid pannakse raamatu saamiseks järjekorda. Koduteenindus toimib hästi, nõudlus on suurem, kui praegused ressursid võimaldavad.

Aasta jooksul tegeldi võimalike lahenduste leidmiseks e-raamatute lugemiskeskonna finantseerimise küsimustega. ELLU-ga liitumise võimalust tutvustati ka Viljandi Omavalitsuste Liidule.

Viljandi Linnaraamatukogu kodulehe vahendusel pakutakse e-kataloogi iseteeninduse võimalust, informatsiooni ürituste ja näituste kohta ja otsingut mitmetest andmekogudest: ESTER, ISE, DIGAR, ERB, DEA. EBSCO.

4.3 Lasteteenindus

Raamatu- kogu	Lug-d 2012	Lug-d 2013	Muu- tus	Külas- tused 2012	Külas- tused 2013	Muu- tus	Laenu- tused 2012	Laenu- tused 2013	Muu- tus
Linna/mk rmtk	4538	4300	-238	83490	75911	-7579	62474	56152	-6322
Sh ksesk.	1644	1734	+99	23773	23802	+29	26537	23495	-3042

Vaatamata laste arvu vähenemisele ja koolide reorganiseerimisele annavad raamatukogude töötajad endast parima, et lapsed leiaksid ikka tee raamatukokku ja raamatute juurde. Vastukaaluks üldisele langusele oli aga maakonnas raamatukogusid, kellel laste laenutuste-külastuste näitajad suurenesid (Mõisaküla, Halliste, Abja, Olustvere). Laste laenutuste vähenemist põhjustab laste üldine hõivatus, maal ka transpordivõimalused. Raamatukogu külastamise jaoks ei jätku aega ja raamatuid laenutavad täiskasvanud pereliikmed oma nimele. (lastekirjanduse laenutuste üldarv kasvas, laste laenutused vähenesid). Vastukaaluks üldisele langusele oli aga maakonnas raamatukogusid, kellel laste laenutuste-külastuste näitajad suurenesid (Mõisaküla, Halliste, Abja, Olustvere).

Maakonna lastetööd analüüsid võiks lastele raamatukogudes läbiviidud üritused-ettevõtmised koondada ühise nimetaja alla – **koostöö**. Koostöö lasteaedade, koolide, huviringide, -koolide, külamajade-seltsidega, teiste raamatukogudega. Raamatukogud on oma tegemiste tutvustamisel aktiivselt kasutamas kaasaegseid sotsiaalmeedia vahendeid, mis on eriti oluline noorte jaoks.

Laste lugemisharjumuste säilitamiseks ja arendamiseks on raamatukogud, kelle piirkonnas asuvad koolid või lasteaiad, seadnud oma kogude komplekteerimisel prioriteediks just laste- ja noortekirjanduse. Lisaks koolikohustuslikule lektüürile on populaarsed eesti kirjandusest noortekirjanduse sarjad ja tõlkekirjandusest ulmeraamatud. Koostatakse illustreeritud soovitusnimestikke erinevatele vanuseastmele (Karksi -Nuia). Tääksi raamatukoguhoidja: „tänu huvitavale lasteraamatule võib tee raamatukokku avastada nii mõnigi seni mitte eriti lugemislembene poiss“ - tuues näiteks M. Widmarki lasteraamatud, mille kaudu raamatukogu endale uue aktiivse lugeja leidis.

Paljudes raamatukogudes on välja kujunenud traditsioonilised ürituste vormid:

Klubilised töövormid: Väikeste Meisterdamissõprade klubi (Viljandi Linnaraamatukogu), Laste tegelustuba, Tüdrukute klubi (Karksi-Nuia), lasteraamatuklubi Palju õnne Neljapäevaks! (Suure-Jaani), Pisipõnni pooltund, Mudilase tund (Viljandi Linnaraamatukogu), lasteringi juhendamine külamajaga kahasse (Uusna), näitering (Suure-Jaani).

Koolivaheajad raamatukogus: raamatukogude osatähtsus laste koolivaheaegade sisustamisel on väga oluline. Raamatukogud pakuvad lastele aja veetmiseks käelist tegevust, juttude kuulamist (Viljandi Linnaraamatukogu), detektiivimängu (Abja), viktoriine (Viljandi Linnaraamatukogu).

Näitused ja väljapanekud kui traditsiooniline raamatukogutöö vorm, mille koostamisel laste jaoks on oluline nii sisu kui visuaalne köitvus. Koostati Ellen Niidu, Lehte Hainsalu, Eno Raua, Hando Runneli loomingut tutvustavaid näitusi ja väljapanekuid. Paljudes raamatukogudes eksponeeritakse laste poolt valmistatud töid (Tarvastu, Viljandi Linnaraamatukogu). Laste jaoks omab see olulist tähtsust kui nende töid saab vaatama tulla lähedane kogukond. Sageli leiavad eksponeerimist ka rändnäitused (Viljandi Linnaraamatukogu).

Kasutajakoolitus: ekskursioonid, kirjanduse ülevaated, teematunnid, ettelugemised, lugemistunnid moodustavad suure osa lastega tehtavatest tegemistest. Kirjandust tutvustatakse kõigile vanuseastmetele. Märkimata ei saa jätta kaasaegse tehnoloogia võimaluste kasutamist teema- või kirjandusülevaadete juures. Videod, slaidid, virtuaalsete vahendite kasutamine (Viljandi Linnaraamatukogu, Vastemõisa).

Mängulised ettevõtmised lastele: orienteerumismäng Reipalt koolipinki (Abja), lugemisööd (Holstre), lauamängude nädal (Mõisaküla), jõulumaa lastele (Tuhalaane), Volbripäeva nõiajooks (Sürgavere), Viljandit tutvustav põrandamäng (Viljandi Linnaraamatukogu), muinasjutupäev, kus osaleja võis muutuda talle meelepäraseks muinasjututegelaseks (Viiratsi), aardejaht kodukandipäeval, jõulukohvik, järvelegendi lavastamine (Suure-Jaani), kirjanduslik otsimismäng (Karksi-Nuia), päkapikumajade ehitamine (Puiatu), päkapiku töötuba (Tänassilma).

Lapsi on alati köitnud erinevad **võistumängud, viktoriinid, võistlused:** J. Rannapile pühendatud jutuvõistlus (Abja), mõistatuste lahendamise võistlus (Karksi-Nuia), kodulooteemalised viktoriinid (Tääksi). Osavõtjaterohked on Linnaraamatukogu poolt korraldatavad maakondlikud võistumängud: põhikoolide mälumäng, infootsivõistlus, Kultuurikonksukese viktoriin Hea Lapse ja Tähekese lugejatele, lasteraamatupäevale pühendatud täringumäng, ettelugemisvõistlus. Maakondlikel mängudel osalemises aitavad allikmaterjalide leidmisel kaasa maakonna raamatukogud (Mõisaküla, Abja) Esmakordselt osalesid Viljandimaa õpilased etlusvõistlusel Ellen Niiduga Midrimaal, Tapal toimunud lõppvoorul esinesid nad väga edukalt.

Projektipõhised ettevõtmised:

Möödunud aastal jäid maakonna raamatukogud väga rahule Rahvakultuurikeskuse jutukooli Piret Pääri **projektipõhise** ürituste sarjaga Lugu loob, jutt juhib (Kõo, Puiatu, Ramsi).

Viljandi Linnaraamatukogus viis Piret Päär läbi sarjaürituse „Peale kooli jututund“, mis kestis veebruarist aprillini. Peale kooli tulid lapsed raamatukokku jutte ja lugusid kuulama. 100 rahva lood Viljandi Linnaraamatukogu jätkuprojekt, mille raames külastati paljusid maakonna raamatukogusid. Esineti erinevates raamatukogudes erinevate maade muinasjuttude instseneeringutega (Vastemõisas, Karksi-Nuias, Heimtalis, Ramsil, Puiatus). Uus ja edukas oli Viljandi linnaraamatukogu koostööprojekt teater Ugalaga Näitlejad raamatukogus. Ujala teatri näitlejad lugesid raamatukogus koos lastega eesti lastekirjanike raamatuid. Huvilisi tuli kohale väga palju ja üritus pakkus tõeliselt mõnusa jututunni nii lastele kui nende juhendajatele.

4.4 Raamatukogu kultuurikeskusena

Raamatukogu	Näitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Abja	14	8	190
Halliste	3	1	7
Heimtali	22	8	146
Holstre	5	5	368
Kamara	0	4	80
Karksi	8	6	73
Karksi -Nuia	34	18	298
Karula	3	3	15
Kolga -Jaani	32	6	80
Kõo	27	9	129
Kõpu	6	5	76
Leie	8	0	0
Lilli	24	7	397
Meleski	5	1	12
Mõisaküla	8	16	653
Oiu	2	1	13
Paistu	29	7	386
Pilistvere	7	0	0
Puiatu	12	13	204
Päri	10	4	62
Pärsti	19	21	345
Ramsi	29	9	132
Saarepeedi	24	2	20
Suure -Jaani	96	69	1703
Tarvastu	51	43	871
Tuhalaane	7	26	430
Tänassilma	22	7	207
Uusna	22	7	66
Vana -Võidu	11	9	355
Viiratsi	13	14	209
Võhma	15	1	24
Õisu	7	7	190

Viljandi	76	128	4399
Kokku	651	465	12140

Ürituste korraldamisel jätkati traditsioone, seostati koduloo ja pärandiaastaga. Viljandi Linnaraamatukogu ettevõtmised olid seotud ka Viljandi linna 730. aastapäevaga. Enim üritusi on korraldatud lastele (4.3). Enamasti korraldatakse üritusi koostöös teiste organisatsioonidega (2.7). Jätkusid mälumängud, omaloomingu võistlused. (Viljandi Linnaraamatukogu, Vastemõisa raamatukogu) kohtumised huvitavate inimestega, Lepakose Lugemised (Suure-Jaani raamatukogu). Olustvere raamatukogu juures alustas tegevust luuleklubi.

Kohtumised kirjanikega:

Eesti Kultuurkapitali kirjandusauhindade nominendid: Meelis Friedenthal, Jan Kaus, Urmas Vadi, Kätlin Kaldmaa, Peeter Sauter, Livia Viitol, Lauri Sommer, Rein Veidemann ja Tõnu Õnnepalu. (Viljandi Linnaraamatukogu). Kirjandustuur 2013: Eesti kirjanikud Eesti raamatukogudes. Doris Kareva, Jürgen Rooste, Eda Ahi ja Peeter Helme (Abja Raamatukogu, Viljandi Linnaraamatukogu). Mae Lender (Abja raamatukogu), Tiit Sepp (Mõisaküla raamatukogu), Eva Koff, Juhan Voolaid ja Leelo Tungal (Viljandi Linnaraamatukogu), Kolga-Jaani raamatukogu korraldas kohtumise Ville Drevinguga, Meleski klaasivabriku kolm sajandit, autoriga. Viljandi Linnaraamatukogu huvijuht intervjueris Nikolai Baturinit, et tema mõtteid edastada raamatukogus toimuval filmiõhtul Karu süda, kus oli külaliseks Arvo Iho.

Näitused:

Päri raamatukogu koostas suure ülevaatenäituse maakonnaleht Sakala ajaloost: **Sakala 135** (koostaja Sirje Saard).

Viljandlased Jaan Rieti fotodel (koostaja V. Raudsepp Linnupuu). Näitus koostati väärtustamiseks Jaan Rieti kunsti. Fotodel on esitatud 37 Viljandiga otseselt või kaudselt seotud isikut.

Viljandi lugudes ja lauludes (koostajad Elle Sihver, Nele Grosthal). Kogutud kilde erinevatelt autoritelt (Viivi Luik, Henn-Kaarel Hellat, Jaan Lattik, Minni Nurme, Enn Uiho, Reet Post, Jaan Vahtra, Aare Pilv, Lauri Sommer). Näitust ilmestasid Viljandi sümbollikaga meened ja siin tegutsenud ettevõtete toodang. Lisaks köideti ainueksplarina Viljandi lauluraamat, mis koosneb 14 laulust.

Viljandimaa kirjasõnas: püsinäitus, mis pidevalt täieneb kohalike literaatide uudisloominguga.

Rahvusraamatukogu **rändnäituseid** eksponeeriti Viljandi Linnaraamatukogus ja Mõisaküla raamatukogus.

Üritused:

1. Mälestusõhtu Siberist (Pärsti raamatukogu).
2. Pärandkultuur (Pärsti raamatukogu). Kohtuti Viljandi muuseumi teaduriga, tutvustati mulgimaa rahvarõivad ja pakuti mulgi toitu. Üritust ilmestas käsitöö näitus.
3. Luulekohvik Pikk õhtupoolik (Suure Jaani).
4. Kellaühete. Ürituste sari, mis tutvustab omakandi inimesi (Vastemõisa raamatukogu).
5. Raamatukogupiknik, mis soovitakse muuta traditsiooniliseks suveürituseks, peaesineja Kristiina Ehin ja liiliate aretaja Mati Rang (Vastemõisa raamatukogu).
6. Kultuurikonksu 1. hooaja lõpetamise paneeldiskussioon, mis keskendus kahele teemale: ajakirjanduse tähtsus hoiakute kujundamisel ja kultuuriperioodika turundus. Diskussiooni juhtis ajakirjanik Margus Haav. Osalesid Asta Trummel, Marica Lillemets ja Marek Reinaas.

Diskussiooni põhjal ilmus ajalehes Sakala artikkel Margus Haavalt (Viljandi Linnaraamatukogu).

7. Arkaadia päev. Toimused raamatulaat, nukuteatri etendused, tantsulised vahepalad S-studio ja Hope tantsustuudiolt, hansariete esitus, Kristiina Ehini Paleontoloogi päevaraamatu esitus, Cathy Sommeri ja Jazz Cannibals`i kontserdid, kinoöö Elavad pildid uus versioon. (Korraldaja Viljandi Linnaraamatukogu).

8. Põrandamängu 4x4 meetrit meistrivõistlused. 2012 aastal valminud mäng, mis keskendub Viljandi linna heale tundmisele oodati kuni neljaliikmelisi võistkondi kõikidest Viljandi linna asutustest. Mängud toimusid oktoobrist detsembrini, kui saab välja kuulutatud ja auhinnatud kõige paremini oma kodulinna tundev meeskond. Mänguga sooviti linna sünnipäeva puhul panna elanike teadmised proovile. Mängu mängitakse tavapärase lauamängu meetodil, kus abiliseks on täringud ning liikuda tuleb mööda tänavaid. Jõudes ühe või teise ajalooliselt või kultuuriliselt väärtusliku objektini, tuleb punkti saamiseks vastata küsimustele.

9. Poetry Slam omaloominguvõistlus, kus publik hindab ning võitja selgitatakse välja kohapeal. Auhiinaks traditsiooniliselt jalgratas (Viljandi Linnaraamatukogu).

10. Värske Loomingu Salong. Kord kuus kohtuvad loovad ja loomingu lugu pidavad ja seda teistega jagada soovivad inimesed. Võib kirjutada, maalida, pildistada, meisterdada või teha midagi hoopis muud (Viljandi Linnaraamatukogu).

4.5 Raamatukogu koolituskeskusena

Raamatukogu	rühmakoolitused		rühmakooitusel osalenud		individuaalkooitused		individuaalkoolitusel osalenud	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Abja	0	0	0	0	5	4	5	4
Halliste	0	0	0	0	0	0	0	0
Heimtali	3	5	6	62	0	0	0	0
Holstre	9	9	67	78	4	3	3	3
Karksi-Nuia	3	1	48	26	25	20	25	19
Kolga-Jaani	0		0	0	5	4	5	4
Kõo	5	2	40	22	6	3	6	4
Kõpu	3	1	15	6	0	0	0	0
Leie	1	2	17	16	1	1	2	1
Lilli	0	0	0	0	2	2	2	2
Mõisaküla	8	10	55	72	5	14	12	8
Paistu	0	0	0	0	1	1	1	1
Pilistvere	0	0	0	0	0	1	0	1
Päri	2	0	12	0	3	1	2	1
Ramsi	0	0	0	0	2	2	2	2
Saarepeedi	1	1	21	11	6	7	6	7
Suure-Jaani	16	35	175	262	67	47	69	40
Tarvastu	6	8	63	82	95	37	13	7
Tänassilma	2	1	20	15	3	2	3	2
Vana-Võidu	0	2	0	45	7	16	7	16
Viiratsi	6	2	72	14	19	12	19	12
Võhma	2	1	25	10	3	2	3	2
Õisu	1	0	9	0	18	10	25	11
Viljandi	29	26	393	530	72	49	72	49
Kokku:	97	106	1038	1251	349	238	282	196

Rühmakoolituste ja neis osalejate arv on kasvanud, enim korraldatakse koolitsi õpilastele: raamatukogutunnid ja ekskursioonid raamatukokku. Gümnasistidele ja teistele huvilistele vahendati rahvusraamatukogu koolitust E-rahvusraamatukogu tuleb külla Karksi-Nuias ja Viljandis.

Viljandi Linnaraamatukogu korraldas TÕN-i raames huvilistele arvuti ja interneti algkoolitust. Huvi oli suur, kõik õpperühmad olid täis. Selliseid koolitusi planeeritakse korraldada ka tulevikus.

Linnaraamatukogu korraldas täiskasvanutele keeleklubi American Language Club, mille eesmärk oli suhtluskeeke praktiseerimine. Klubi juhtis filosoofia- ja teoloogiadoktor R.M. USA-st.

Individuaalkoolituste osa vähenemine seotud lugejate vähenemisega. Enim vajati õpetust ID kaardi kasutamisel dokumentide digiallkirjastamisel, e-maili kasutamisel, failide allalaadimisel ja avamisel, erinevate internetilehekülgede kasutamisel, uue avaliku andmebaasi Urram ja lugejakonto kasutamisel.

4.6 Raamatukoguteenuse turundus

Raamatukoguteenuseid ja –üritusi tutvustatakse valla ja maakonna ajalehtedes, kodulehel, portaalis kultuurikava.ee ja saadetak infot e-mailile. U3 võimaldab saata teateid erinevatele lugejagruppidele. Valmistakse flaiereid, mida on hea lugejatele kaasa anda. Üha enam raamatukogusid kasutab Facebooki kontot ja peab seda parimaks võimaluseks info jagamiseks. Koostöös TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilase Aleksandra Tšobaga valmis lühifilm Viljandi Linnaraamatukogust. <http://vimeo.com/67499264>

4.7 Bibliograafia- ja infotöö

Jätkus Urrami kodulooportaali täiendamine ja redigeerimine. Osa maakonna raamatukogudest täiendab jätkuvalt koduloolisi väljalõigete mapp. Koostatakse temaatilisi ja uudiskirjandust tutvustavaid väljapanekuid ja näitusi.

4.7.1 Andmebaaside loomine.

Uusi andmebaase maakonnas loodud ei ole.

4.7.2 Infopäringud

Infopäringute arv maakonnas võrreldes 2012. aastaga on kasvanud 3%. Esitati 5436, sh Viljandi Linnaraamatukogul 1601 päringut. Teemanäited: matemaatilised legendid; seened rahvameditsiinis; loomkatsed; sarnasus paranähtuste ja religiooni vahel; mõrra valmistamine; mida arvavad Venemaast eestlased; kooperatiivmajanduse areng Eestis; vandenõuteooriad ja religioon; looduskatastroofid; nime päritolu, tähendus ja sarnasus; tsunami; relativism; loomkatsed; jm. Huvitavamad: Sumotermid; võrksibalik; seenekasvatuse koduaias; Harta 12 asutajad; noorsootöö organiseerimine Eestis ja Euroopas; paberi ajalugu; vulkaanid Andides jne.

4.7.3 Trükised ja veebiväljaanded

4.7.3.1 Viljandi maakonna raamatukogude teatmik. Osalesid kõik raamatukogu koostades oma raamatukogu ajaloo lühiülevaate.

4.7.3.2 Artikkel raamatusse Eesti vanim põllutöökool Olustveres. - Elvi Mägi.

- 4.7.3.3 Olustvere raamatukogu 90. Suure-Jaani valla lehes Leole. - Elvi Mägi
- 4.7.3.4 Sportimisvõimalused August Kitzbergi nimelises Gümnaasiumis: läti keelne voldik. Koostati ja kujundati Karksi Nuia raamatukogus.
- 4.7.3.5 Aastad ja inimesed Karksi vallas: III osa. Koostöös Karksi Haridusseltsiga koguti ja töödeldi fotosid. Karksi-Nuia raamatukogu.
- 4.7.3.6 Mälestused tööaastatest 1972-2013. Olga Sööt.
- 4.7.3.7 Viiratsi valla kalendri koostamisel osales Piret Viira.

Kokkuvõte

Viljandi maakonda iseloomustavad märksõnad: elanikkonna vähenemine, koolide reorganiseerimine, aina kahanev rahvastik. Antud situatsioonist lähtuvalt ei saa loota märkimisväärset arvuliste näitajate kasvu. Vaatamata sellele oli 2013. aasta raamatukogudele stabiilne. Suuri muudatusi maakonna raamatukogude võrgus ei toimunud v.a. Viljandi linn. Kogud täienesid, kirjutati projekte, korraldati koolitusi ja erinevaid üritusi. Suurt tähelepanu pöörati tööle laste ja noortega. Jätkus koostöö erinevatel tasanditel. Viljandi Linnaraamatukogu tegi aktiivset koostööd rahvusvahelisel tasandil, osaledes edukalt rahvusvahelistes noorteprojektides.

Suurimaks väljakutseks oli üleminek uuele Urrami versioonile. Kuigi uuel versioonil on palju puudusi, tuldi toime. Loodame, et raamatukogude ettepanekud versiooni parendamiseks saavad täidetud.

2013. aasta lõpul liitus 4 omavalitsust suureks Viljandi vallaks. Sellega kaasnevad muudatused Viljandimaa raamatukoguvõrgule pole veel teada.

2014. aastal pööratakse rohkem tähelepanu töötajate pädevuse tõstmisele, raamatukogude rolli suurendamisele elukestvas õppes, redigeeritakse elektronkataloogi, koostatakse ühtset kodulooportaali ja jätkatakse erinevate koostööprojektidega.

Koostajad:

Ülle Rüütel Viljandi Linnaraamatukogu peaspetsialist

Epp Raudsepp Viljandi Linnaraamatukogu lasteosakonna juhataja

Kinnitan

Reet Lubi Viljandi Linnaraamatukogu direktor

/allkirjastatud digitaalselt/